

# Radiosynoviorthese (RSO) van één van de beengewrichten

## Behandeling nucleaire geneeskunde

In overleg met uw behandelend arts wordt u binnenkort verwacht voor een radiosynoviorthese (RSO) van de heupen, knieën of enkels. Dit is een behandeling van één van deze gewrichten met een radioactieve vloeistof (Rhenium-186 of Yttrium-90) in combinatie met een ontstekingsremmer (Kenacort). U wordt 2 dagen opgenomen op de afdeling interne 2. In deze folder leest u informatie over de behandeling en hoe u zich erop voorbereidt.

U meldt zich bij de poliklinische apotheek (042) voor een opnamegesprek op:

..... dag, datum.....Om.....uur

Na het opnamegesprek meldt u zich op verpleegafdeling Interne geneeskunde (149)

### Uw voorbereiding

#### Belangrijk om door te geven

- bent u (mogelijk) zwanger of geeft u borstvoeding? Meld dit dan vóór de behandeling
- wij raden u af om binnen 6 maanden na de behandeling zwanger te worden

#### De behandeling afzeggen of verzetten

De radioactieve vloeistof voor uw behandeling moeten we enige tijd van tevoren in het buitenland bestellen. Daar wordt de vloeistof speciaal voor u gemaakt. Daarom kunt u de behandeling niet verzetten of afzeggen tijdens de laatste 14 dagen voor de geplande behandeldatum. Wilt u hier rekening mee houden?

#### Wat is een radiosynoviorthese?

Soms reageren patiënten met chronische gewrichtsontsteking niet of nauwelijks meer op medicijnen. Met een radiosynoviorthese kunnen we de gewrichten van binnenuit behandelen. Hierbij krijgt u een kleine hoeveelheid radioactieve vloeistof in het ontstoken gewricht gespoten. De vloeistof zendt straling uit die de ontsteking en de pijn in het gewricht vermindert. Soms verdwijnt de pijn zelfs helemaal. Ook kunt u uw gewricht beter bewegen.

#### Behandelde gewricht niet bewegen

Gedurende ongeveer 2 dagen na de toediening van de radioactieve vloeistof mag u het gewricht niet bewegen. U krijgt hiervoor een gipsspalk, een brace of bedrust.


## Effect

Na een afgesproken rustperiode mag u het behandelde gewricht weer gaan gebruiken. Het gewricht kan in het begin nog wat stram zijn, maar al snel kunt u het weer normaal bewegen en gebruiken. Geleidelijk aan nemen de klachten af en verdwijnt de gewrichtsontsteking. Meestal binnen 3 maanden na de bestraling. Bij een enkele patiënt duurt het 6 maanden tot het eindresultaat is bereikt. Als het resultaat tegenvalt of de gewrichtsontsteking terugkomt, kan het raadzaam zijn om nogmaals een radiosynoviorthese uit te voeren. In het algemeen is dit pas zinvol 6 maanden na de eerste injectie.

De behandeling geeft minder goed resultaat als:

- het gewricht door eerdere ontstekingen al beschadigd was en/of
- er eerder operatie(s) aan het gewricht zijn geweest

## Overzicht behandeling

| dag 1  | handeling   |
|--|---|
| binnenkomst op de afdeling radiologie of nucleaire geneeskunde | <ul style="list-style-type: none"><li>• uw heup of enkel worden op de afdeling radiologie behandeld, uw knie op de afdeling nucleaire geneeskunde. U wordt hier op uw bed naartoe gebracht</li><li>• de reumatoloog of de radioloog prikt met een dunne naald in uw gewricht, dit is soms wat pijnlijk</li><li>• met echo- of röntgenbeelden controleren we of de naald op de juiste plek is geplaatst. Afhankelijk van de keuze van de arts, gebruikt de arts hiervoor röntgencontrast of lidocaïne</li><li>• vervolgens krijgt u via dezelfde naald de radioactieve vloeistof ingespoten</li><li>• voor uw enkel krijgt u op de gipspoli een gipsspalk om te zorgen dat uw enkelgewricht niet kan bewegen</li><li>• voor uw knie krijgt u een brace</li><li>• voor uw heup moet u bedrust houden</li><li>• daarna gaat u terug naar de verpleegafdeling</li></ul> |
| <b>dag 2</b>   | <b>handeling</b>  |
|  | u wordt vanaf de verpleegafdeling met een bed naar de afdeling nucleaire geneeskunde gebracht   |
| circa 5 minuten na aanvang                                     | <ul style="list-style-type: none"><li>• maken van de foto's</li><li>• met deze foto's controleren we hoe de vloeistof zich in het gewricht heeft verdeeld en of er radioactieve vloeistof uit het gewricht is gelekt</li></ul>  <p><i>gammacamera</i></p>   |
| circa 20 minuten na aanvang                                    | u gaat weer naar de verpleegafdeling  |

## De radioactieve stof

- voor de behandeling van een knie wordt de radioactieve stof Yttrium-90 citraatcolloïde (Yttrium (90Y) colloïdensuspensie CIS Bio®) gebruikt
- voor de behandeling van een enkel of een heup wordt de radioactieve stof Rhenium-186 (RE-186-MM-1®) gebruikt. Deze radioactieve stof is niet officieel geregistreerd in Nederland maar wel in het buitenland. Het voldoet net als geneesmiddelen die wel geregistreerd zijn gewoon aan alle kwaliteitseisen. Het is dus volkomen veilig

## Ontstekingsremmer

De gebruikte ontstekingsremmer is Kenacort® (triamcinolonacetonide). Kenacort® is een stof uit de categorie corticosteroïden. Meer informatie over geneesmiddelen kunt u vinden op de website [www.cbg-meb.nl](http://www.cbg-meb.nl) in de geneesmiddeleninformatiebank.

## Bijwerkingen

- Bij 1-2% van de patiënten kan de ontsteking in het gewricht tijdelijk verergeren. Dit duurt 1-2 dagen. Het is goed te behandelen met extra pijnstillers en door ijspakkingen op het gewricht te leggen
- Het weglekken van de radioactieve deeltjes vanuit het gewricht komt nauwelijks voor. Bij botsing van de radioactieve deeltjes tegen het ontstekingsweefsel ontstaat een straling die te vergelijken is met röntgenstraling. Deze straling komt buiten het gewricht en geeft een hele lage stralingsbelasting in het lichaam. U kunt dit vergelijken met de straling die ontstaat bij het maken van een röntgenfoto van de nieren of darmen
- Er is al jarenlange ervaring met deze behandeling zonder dat er bijwerkingen op lange termijn zijn voorgekomen

## Blootstelling van straling aan anderen

Na de radiosynoviorthese zijn er geen aanvullende maatregelen of leefregels nodig om de blootstelling van straling aan anderen te verlagen.

In de eerste 3 dagen na de behandeling met Yttrium-90 (radiosynoviorthese van de knie) moeten medewerkers in de zorg weten dat u een behandeling met een radioactieve stof hebt gehad. Meldt dit aan de medewerkers als u voor een andere behandeling of onderzoek komt. Zij kunnen voor informatie contact opnemen met de afdeling nucleaire geneeskunde.

## Maatregelen bij overlijden

Bij overlijden binnen 24 dagen na een knie behandeling of binnen 25 dagen na een heup- of enkel behandeling zijn er mogelijk aanvullende maatregelen nodig op het gebied van stralingshygiëne. Er is dan nog radioactiviteit in het lichaam aanwezig. Het is noodzakelijk dat uw naasten hierover informeren bij uw uitvaartverzorger.

## Uw toestemming

Nadat u op de afdeling uitleg over de behandeling heeft gekregen, vragen wij u het formulier te ondertekenen waarin u toestemming geeft voor het uitvoeren van de behandeling.

### Waar vindt u de afdeling nucleaire geneeskunde?

U vindt de afdeling nucleaire geneeskunde op locatie Alkmaar in het souterrain op huisnummer 0030. De afdeling is zowel via de hoofdingang aan de Wilhelminalaan als de ingang Metiusgracht goed bereikbaar. U volgt de borden 0030. Op onze website [www.nwz.nl](http://www.nwz.nl) vindt u meer informatie over de bereikbaarheid van het ziekenhuis en de mogelijkheden voor parkeren.

### Uw vragen

Op [www.nwz.nl](http://www.nwz.nl) vindt u meer informatie over de afdeling nucleaire geneeskunde. Meer informatie over straling en radioactieve stoffen vindt u op [www.nwz.nl/patientenfolders](http://www.nwz.nl/patientenfolders) in de folder met de titel 'Röntgenstraling of radioactiviteit'. Heeft u nog vragen dan kunt u:

- uw vraag mailen naar [nucleairegeneeskunde@nwz.nl](mailto:nucleairegeneeskunde@nwz.nl)
- bellen naar de afdeling nucleaire geneeskunde telefoonnummer 072 - 548 3480

De afdeling nucleaire geneeskunde is telefonisch bereikbaar op maandag t/m vrijdag van 08:00 tot 16:30 uur.